

Protokoll för möte med NPO tandvård

Datum: 2021-04-28, kl. 08.30 – 12.00 via Teams

Närvarande: Gunnel Håkansson, Södra Sjukvårdsregionen
Ulf Söderström, Norra Sjukvårdsregionen
Ola Fernberg, Uppsala-Örebro Sjukvårdsregion
Andreas Cederlund, Stockholm-Gotland Sjukvårdsregion
Pernilla Larsson-Gran, Sydöstra Sjukvårdsregionen
Thomas Jacobsen, Västra Sjukvårdsregionen
Ulrika Svantesson, Södra Sjukvårdsregionen

Förhinder:

Protokoll

1. Mötets öppnande

2. Föregående mötesprotokoll, 2021-03-10, 2021-03-12

3. Uppdragsbeskrivning NAG patientsäkerhet är fastställd

Uppdragsbeskrivningen fastställdes. Samtliga nomineringar är klara. Uppdraget till arbetsgruppen är att ta fram en handlingsplan som beskriver spridning av verktyget och dess manualer samt hur en strukturerad utvärdering kan genomföras.

Eftersom det finns ett behov av att börja använda verktyget kommer NPO att få information fortlöpande för spridning till RPO. Privattandvården har fått i uppdrag att lägga upp en plan för spridning inom privattandvården. Verktyget är en möjlighet som erbjuds regionerna i det lokala arbetet med patientsäkerhet.

Arbetsgruppen utökas med Bengt Wikman som stöd till mellansvenska sjukvårdsregionen som består av 7 lokala regioner.

Beslut:

En delrapport ska vara klar till juni och verktyget beräknas vara tillgängligt i september.

4. Regionala seminarier i sjukvårdsregionerna, samsyn kring upplägg och representation.

Gabriella Beckvid-Henriksson, Rasmus Sjögren, Anders Berg, Elisabeth Wärnberg-Gerdin och Karin Thorheim från Socialstyrelsen deltar under denna punkt.

Sjukvårdsregionala kontaktpersoners uppdrag är att vara kontaktperson mot Socialstyrelsen. Kontaktpersonen ska även utse sjukvårdsregionens arbetsgrupp för riktlinjearbete, leda sjukvårdsregionens arbetsgrupp för kartläggning och analys av riktlinjerna, förbereda sjukvårdsregionalt seminarium samt välja ut och bjuda in seminariedeltagare från offentlig och privat tandvård.

Syftet med seminarierna är att ge regionerna en uppfattning om vilka beslut som behöver tas för att implementera riktlinjerna, främja dialogen, bidra till samarbete och få återkoppling på riktlinjerna.

Innehållet på seminarierna är en översikt av rekommendationer och indikatorer, Gap-analys, ekonomiska och organisatoriska konsekvenser av införandet.

Anders går igenom förberedelsearbetet och tips till ansvariga för att ordna seminarierna samt exempel på fysiskt och digitalt seminarium.

Karin Thorheim beskriver uppdraget att utveckla och genomföra insatser för att stödja implementeringen för nya nationella riktlinjer för tandvård. Uppdraget ska genomföras i samverkan med regionernas kunskapsstyrningsorganisation och privata tandvårdens aktörer. Syftet är att öka kunskapen om de nya riktlinjerna och stödja implementeringen. Under april-juni kommer kartläggning att göras, till hösten sker produktionssättning samt tester och slutrapport kommer 31 mars 2022.

Tre workshops kommer att hållas med kort varsel:

7 maj, kl. 9-12	Behovsinventering: Ulf deltar
25 maj, kl. 13-16	Kompetensmål: Ulf och Gunnel deltar
18 juni, kl. 13-16	Koncept: Ulf och Ola deltar

En utmaning för oss är den stora privata sektorn som regionerna inte har någon styrning över.

GAP-analysen grundas på data från kvalitetsregister, vilken behandling används i dag, vilken behandling är rekommenderad i riktlinjerna och hur långt ifrån är behandlarna från den givna rekommendationen.

Data finns från Folktandvården men inte från privattandvården. Dock finns hälsodataregister på Socialstyrelsen och dessa register ska vara tillgängliga. För att få en bra start i implementeringsarbetet behöver vi få en rimlig bild över den aktuella situationen.

Socialstyrelsens uppföljning görs efter att slutversionen har publicerats och kommer att ge svar på följsamheten först om några år.

Powerpoint presentationerna skickas ut efter mötet.

Beslut:

Förfrågan om nominering av tandläkare och tandhygienist till workshops ska skickas till Svensk Folktandvårdsförening och till privattandvården. Anmälan skickas till Gabriella eller Sofia Orrskog. Ett extra möte ska bokas för att tillsammans diskutera arrangemanget kring de sjukvårdsregionala seminarierna. Ulrika skickar ut mötesförfrågan med förslag på datum.

5. Nomineringsprocessen NPO

Ulrika har mailat ut gällande nomineringsprocess.

Mandatperioden för ledamot är tre år med möjlighet till förlängning, även ordföranden har en mandatperiod på tre år men utan möjlighet till förlängning.

Det är viktigt att inte samtliga medlemmar i NPO avgår samtidigt. Ulf och Ola meddelar att de har accepterat ett förordnade fram till 2023. Gunnels förordnade går ut mars 2022 enligt den fastställda nomineringsprocessen.

Beslut:

Gunnel tar kontakt med Christer Lindblad, Södra sjukvårdsregionen angående nomineringsprocessen och om ordförandeskapet i NPO tandvård är knutet till Södra sjukvårdsregionen som har värdskapet.

6. Revidering av konsensusrekommendationer för antibiotikaproylax.

Christer Lindblad, Södra sjukvårdsregionens samordnare har lyft frågan till beredningsgruppen på SKS (Sveriges kommuners samverkansgrupp) om NPO tandvård kan få stöd för och hjälp med att bilda en multidisciplinärt sammansatt grupp för att revidera rekommendationerna för antibiotikaproylax.

För revidering av rekommendationerna för antibiotikaproylax krävs en multidisciplinär grupp. Beredningsgruppen föreslår att vi går vidare genom att ta kontakt med Nationella Strama eller Folkhälsomyndighetens samverkansgrupp för stramafrågor.

Tandvårdsstrama har återkopplat och föreslår att relevanta specialistområden är infektionsläkare, kardiolog, barnkardiolog, hematolog, transplantationsläkare/ kirurg, ortoped, reumatolog, endokrinolog och onkolog. Tandvårds Strama har också föreslagit att alla relevanta specialistföreningar kontaktas för de ämnesområden som vi kan identifiera som viktiga i utformandet av proylax rekommendationerna och att respektive specialistförening föreslår en representant att medverka i NAG. Tandvårds Strama har erbjudit sig att hjälpa till med kontakten. Tandvårds Strama har som förslag att bilda en NAG bestående av Tandvårds Strama och representanter från relevanta specialistföreningar

enligt ovan när det gäller revideringen av antibiotikabehandling. Här anser vi att det även bör finnas med infektionsläkare i arbetsgruppen även om det huvudsakliga arbetet kan genomföras inom tandvården. Gunnel kontaktar Bodil Lund och efterhör Tandvårds Stramas samarbete med Nationella Strama. Läkemedelsverket och Nationella Strama ska få kontinuerlig information och vara uppdaterade om arbetsgruppens ställningstaganden.

Beslut:

Gunnel kontaktar Bodil Lund Tandvårds Strama och Nationella Strama samt eventuellt Folkhälsomyndighetens samverkansgrupp för stramafrågor. Därefter kan vi skriva en uppdragsbeskrivning för revidering av antibiotikabehandling och påbörja nomineringen.

7. HTA-O och adjungering till NPO tandvård.

Aron Naimi-Akbar, HTA-O har varit med på ett möte med NAG metodutvärdering (HTA). HTA-O kommer att vara adjungerade vid deras sammanträde och troligen kommer formerna för hur man kan arbeta med HTA i NAG bli tydligare.

Vi ser HTA-O som en förutsättning för arbetet i NPO tandvård med att identifiera kunskapsluckor och implementera bästa tillgängliga kunskap. Det finns därför ett önskemål om att Aron adjungeras till NPO tandvård och deltar vid de möten där det är relevant.

Beslut:

Gunnel frågar Christer Lindblad vad som gäller vid adjungering och kontaktar sedan Aron.

8. Återrapport från referensgruppen i utredningen ” En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (S 2019:5)”. Utredare Peter Almgren.

Linnéa Ryman och Nina Sabel deltar på denna punkt.

Referensgruppen har nu haft sitt sista möte. Delbetänkandet ska lämnas den 5 maj. Målet är att skapa en helhetsbild för ansvaret från 0 till 20 år. Hälsa- och sjukvården har ett stort arbete framför sig för att identifiera luckor och överlappningar. Tandvården har redan totalansvar för barn och unga vuxna mellan 0 och 20 år.

Utredningens bedömning är att det behövs ett nationellt hälsvårdsprogram för barn och unga. Programmet ska ge mödravård,

barnhälsovård, ungdomsmottagningar, elevhälsans medicinska delar ett gemensamt ansvar om vad som ska erbjudas. Det ska innehålla rekommendationer om hälsofrämjande och förebyggande insatser som ges under hela uppväxttiden. Utredningen föreslår också att när hälso- och sjukvård ges till en person under 21 år ska en fast vårdkontakt utses för patienten, om det inte är uppenbart obehövt.

Organisering, planering och samverkan sker genom:

- Samverkan region och skolhuvudmän
- Samverkan socialtjänst, tandvård, skola, vård
- Barnrättsperspektiv när vård planeras och organiseras
- Barns delaktighet i planering och i vården
- Övergång till vuxenvården – kunskapsstöd

Nina och Linnéa är NPO tandvårds representanter i NAG barnhälsovård. Senaste mötet var innan jul och då beslutades att en arbetsgrupp skulle ta fram en enkät för kartläggning av vilken samverkan som finns mellan BHV och tandvården. Linnéa är med i arbetsgruppen men har inte blivit kallad till något möte.

Powerpointpresentationen skickas ut efter mötet

Beslut:

Gunnel kontaktar NAG barnhälsovård.

9. Uppdragsbeskrivning NAG erosionsskador

Uppdragsbeskrivningen skickas ut tillsammans med minnesanteckningarna. Synpunkter ska lämnas till Ulf, senast den 20 maj. Delrapport är planerad till 2021-12-31 och slutrapport 2022-06-30

Nomineringar som har inkommit till NAG är:

Ulf Söderström, ordförande

Ola Fernberg

Karl Fredrik Arnelund, över tandläkare Oral Protetik Örebro

Ulrica Gidlund, över tandläkare Oral protetik, Eastmaninstitutet

Maria Skalsky Jarkander

Ann-Katrin Johansson

Marie- Louise Åkesson, över tandläkare Cariologi, Umeå

Dan Ericsson, senior professor Cariologi

Peter Lingström

Per Häger

Helene Isaksson

Beslut:

Uppdragsbeskrivning och nomineringar fastställs nästa möte 26 maj.

10. Kunskapsunderlag kariessjukdom, fortsatt process mot ett sammanhållet och personcentrerat vårdförlopp

Karin Sunnegårdh, deltar på denna punkt.

Karin sammanfattade nuläget i fem punkter:

- Stor variation i befintliga vårdprogram nationellt, enlighet saknas.
- Ca 15% av individerna har återkommande kariesangrepp.
- Det går inte att mäta och följa orsak till kariessjukdom.
- Sammanhållet nationellt ansvar för kariologisk kompetens saknas.

För att komma till rätta med problemet är Karins förslag:

- En modell för omhändertagande och hantering i våra system.
- Utforska förekomst av okontrollerad kariessjukdom.
- Utveckla verktyget Ka-SUM.
- Nya tillstånd- och åtgärds-koder i taxan på individnivå.
- Finansierat samordnat nätverk för att utveckla kariesbehandling nationellt.

Allvarlighetsgraden måste identifieras enkelt och idag finns inga bedömningssystem för detta. Karin och Dan Eriksson har tagit fram ett analogt Klassificeringssystem för kariessjukdom, som för parodontit, för att lyfta upp individperspektivet. Man har delat upp kliniska kriterier, orsaks- och försvarsfaktorer i de olika riskgraderna (grön, gul och röd). Systemet är testat och man hamnar återkommande i problemet med att det är svårt att hinna genomföra detta under åtgärd 101. Ka-SUM är ingen möjlig lösning då det inte är tillåtet att hämta individdata från SKaPa.

Det finns inga riskvärderingssystem som hanterar kariessjukdom på individnivå. Prevention ger bara effekt om orsaken till sjukdomen har identifierats. I tandvårdens system går det inte att följa vårdplaner eftersom registreringen inte görs på individnivå utan tandnivå. Karin menar att en framkomlig väg är att bilda ett finansierat samordnat nätverk för att utveckla kariesbehandling nationellt.

RGS uppföljning och analys i Södra sjukvårdsregionen kan ge stöd kring

ett indikatorarbete om vi skapar ett vårdförlopp för behandling av kariessjukdom.

Powerpointpresentationen skickas ut efter mötet.

Beslut:

Nästa möte ska beslut tas om hur vi på bästa sätt kan nå målet med att ta fram ett nationellt kunskapsunderlag i form av ett personcentrerat vårdförlopp med fokus på kunskapsläget. Gunnel återkopplar till Karin.

Punkter som inte togs upp undermötet pga. tidsbrist.

Beslutades att Ulrika och Gunnel gör en sammanfattning över läget i minnesanteckningarna.

11. Riksstämman, tema "Kunskapsstyrning mot en god och jämlik vård vid demenssjukdom".

NPO, SSOF och Socialstyrelsen har lämnat in en gemensam anmälan till Riksstämman. Kunskaps styrning mot en god och jämlik vård vid demenssjukdom är en röd tråd där tandvårdens roll är relativt tydlig. Med utgångspunkt i den nationella strategin för omsorg om personer med demenssjukdom, standardiserade insatsförlopp samt sammanhållna och personcentrerade vårdförlopp beskrivs hur regioner och myndigheter bidrar till en jämlik vård och ökad samverkan mellan hälso- och sjukvård och tandvård genom kunskaps styrning. Ulf är moderator för symposiet. Medverkande är Christina Holmström SKR, Peter Lundholm SoS, Frida Nobel SoS och Gunnel. Ett första möte är inbokat den 10 maj. Ulf, Gunnel, Pernilla och Andreas deltar på riksstämmanämndens informationsmöten.

NAG äldretandvård

En uppdragsbeskrivning ska tas fram samt förslag på nominerade till NAG.

Gunnar Henning har varit i kontakt med Gunnel och centrum för äldretandvård VGR kommer tillsammans med övriga regionala kompetenscentra för äldretandvård att göra en skrivelse till Olivia Wigsell angående tandvårdens roll i äldreomsorgslagen.

Uppdraget ska redovisas juni 2022 så om NPO ska göra en skrivelse och bjuda in Olivia Wigsell måste det göras i närtid.

12. Lägesrapport

Kvalitetsregistret NROK (Ortognat kirurgi)

Karin Göransson kvalitetsansvarig på SKR har bokat in ett TEAMS möte med registeransvariga för NROK den 4 maj. På mötet kommer Bo Sunzell, Lars Rasmusson, Bodil Lund och Gunnel att delta. Gunnel återrapporterar från mötet.

NAG dentala implantat

Under hösten kommer testversionen att framställas för Carita (FTV i Skåne, Halland, Värmland och Norrbotten) och Frenda (Praktikertjänst). Målet är att första utdata och rapport ska framställas under hösten 2022.

Personcentrerade vårdförlopp. Nominering till remiss om RA inför ett nytt personcentrerat vårdförlopp

Förfrågan har kommit från Nationella stödfunktionen på SKR om att lämna synpunkter på vårdförloppet "Reumatoid artrit- etablerad. Per Alstergren är tillfrågad som sakkunnig att ge tandvårdens synpunkter. Synpunkterna sänds till samtliga RPO och LPO som stöd.

Den 15 september kommer nya vårdförlopp ut på remiss. Det är "Schizofreni – fortsatt vård och stöd" samt "Grav hörselnedsättning". Eventuellt kommer även remiss på vårdförlopp "Jättecellsartrit", "Knäledsartros" och "Höftledsartros – proteskirurgi".

Remiss vårdprogram vid ohälsosamma levnadsvanor – prevention och behandling.

Förfrågan har kommit om att lämna synpunkter på vårdprogrammet "Ohälsosamma levnadsvanor". Katarina Wretling är tillfrågad som sakkunnig att ge tandvårdens synpunkter. Synpunkterna sänds till samtliga RPO och LPO som stöd.

Vägledning Kunskapsstöd

<https://service.projectplace.com/#direct/document/1796430580>

13. Övrigt

Mötetider har bokats hösten 2021. Restriktioner från SKR

SKR:s ledningsgrupp har beslutat att möten arrangerade av/på/vid SKR

enbart ska hållas digitalt till och med den 31 december 2021.

Följande principer gäller för ekonomiskt stöd till fysiska möten som anordnas av NPO som Södra sjukvårdsregionen har värdskap för. Folkhälsomyndighetens rekommendationer ska alltid följas. I de fall SKR inte tillhandahåller eller ersätter kostnad för lokalhyra och förtäring i anslutning till fysiska möten är Södra sjukvårdsregionen beredd att ta dessa kostnader – dock tidigast från 1 september 2021. Det förutsätts att varje ledamot följer de regler och rekommendationer som gäller för respektive hemregion.

Möte Tandvårdens läkemedel 29 april – NAG farmakologi

Revideringsgruppen i "Tandvårdens Läkemedel" har möte den 29 april. Gunnel har mailat ut information om kunskapsstyrning och programområdenas roll och en förfrågan om nätverket som representerar Tandvårdens Läkemedel vill ingå i en NAG farmakologi. Gunnel kommer att lyfta frågan på mötet och återkopplar sedan.

Lunchmöte Socialstyrelsen angående Bruttolistan 26 april

Socialstyrelsen har påbörjat en översyn av Bruttolistan och bjöd in till dialog med samtliga NPO. Gunnel, Ulf och Ulrika deltog från tandvården.

Bruttolistan är den sammanställning av förslag på vårdområden som NPO har inkommit med till Socialstyrelsen för att genomlysas inom ramen för nationell högspecialiserad vård. Det finns idag fyra förslag från NPO Tandvård:

- Avancerad käk- och ansiktsprotetik av omfattande käk- och ansiktsdefekter.
- Avancerade kraniofaciala missbildningar.
- Rekonstruktion, rehabilitering och habilitering av ansiktsskelettet, inklusive käkar och käkleder.
- Sällsynta diagnoser där multidisciplinär utredning/ behandling krävs.

Lena Lövgvist, Socialstyrelsen deltar 26 maj för en djupare dialog gällande våra förslag på Bruttolistan och hur de förhåller sig till andra NPOs förslag.

Kartläggning av metoder för tandvård

En kartläggning av systematiska översikter om metoder för prevention, diagnostik och behandling av tillstånd och sjukdomar som handhas av tandvården: <https://www.sbu.se/321>

14. Nästa möte 2021-05-26, kl. 15.00 – 17.00 via Teams

Lena Löqvist, Socialstyrelsen deltar kl 15.00 för dialog kring Bruttolistan.

Mattias Lemberger, Klinikchef för ortodonti, Folktandvården Stockholm bjuds in för att berätta hur tandvården kan använda personcentrerade vårdförlopp i sitt arbete.

15. Mötet avslutas

Sekreterare: Ulrika Svantesson

Justerat: Gunnel Håkansson